

MAGYAR MÚZEUMI ARCKÉPCSARNOK II.

Életrajzok a magyar múzeumügy történetéből II.

Készült a Pulszky Társaság – Magyar Múzeumi Egyesület
alapításának harmincadik évfordulóján

a kötet munkálatait és kiadását támogatta:

KULTURÁLIS ÉS INNOVÁCIÓS
MINISZTERIUM

MAGYAR MÚZEUMI ARCKÉPCSARNOK II.

Pulszky Társaság – Magyar Múzeumi Egyesület
Budapest, 2022

Főszerkesztő

Tóth Arnold

Szerkesztőbizottság

†Bodó Sándor, Debreczeni-Droppán Béla, Viga Gyula

Szerkesztő

Élesztős László

A szerkesztésben közreműködött

Berényi Marianna, Boér Hunor, Deme Péter, Jávor Anna,
Matskási István, Újlaki Pongrácz Zsuzsánna, Wollák Katalin

továbbá

a Pulszky Társaság munkatársai és önkéntesei:
Andor Anna Klára, Kalló Regina, Kolocz Dóra, Solymosi Tamás,
Szigeti Blanka, Vígh Dóra Krisztina

ISBN 978-615-80043-7-4

Kiadja: Pulszky Társaság – Magyar Múzeumi Egyesület, Budapest

Felelős kiadó: Dr. Bereczki Ibolya, a Pulszky Társaság elnöke

Technikai szerkesztés, grafikai munkák: Á.Tóth és Barátai Kft., Miskolc

Felelős vezető: Á.Tóth József ügyvezető

Borítóterv: Szabó Zsófia | Munkaszám: 5450/2022

írásainak bibliográfiája 1955-től 2014-ig (Munkácsy Mihály Múzeum Közleményei 7. és Közlemények Békés megye és környéke történetéből 13., Gyula–Békéscsaba, 2016); Blazovich László: Elhunyt Sz. F. (Honismeret, XLIX, 2021. 3, 102–105. p.).

Fotó: Szabó Ferenc írásainak bibliográfiája 1955-től 2014-ig, Szerk.: Kocsor János, Gyula–Békéscsaba, 2016.

Martyin Emília

Szabó György (1920. ápr. 19. Dicsőszentmárton [Tárnaveni, Románia] – 2011. máj. 10. Kolozsvár [Cluj-Napoca, Románia]): klasszika-filológus, műfordító, egy.-i tanár. – Szülei Sz. Jenő orvos és Köntzey Lenke háztartásbeli, felesége (1949) Gálffy Mária, gyermekeik Lenke (1951) tanár és Klára (1956) informatikus. A marosvásárhelyi Ref. Koll.-ban érettségizett (1939), a kolozsvári I. Ferdinánd Egy.-en elkezdett latin–görög szakos tanulmányait a Szegedről visszatért Ferenc József Tudományegy.-en fejezte be (1943) Uo. szerzett tanári oklevelet és doktorált régészetből (1944.), – 1942-ben pályadíjas ősrégészeti dolgozata („A mesolithikum hazánkban”), 1943-ban felemelt pályadíjas („Erdély neolithikumának az anyaországhoz való viszonya”). Második doktorátusát összehasonlító irodalomtud.-ból a Babeş–Bolyai Tudományegy.-en szerezte (1972). – „Szökevény hadifoglyok pótlására” elhurcolt kolozsvári civilekkel együtt deportálták a Szovjetunióba (1944–1945). Hazatérve, a marosvásárhelyi R. K. Főgimn. (1945–1947), majd a gyulafehérvári R. K. Majláth Főgimn. tanára (1947–1948). A kolozsvári Bolyai Egy. (1948–1959), majd ennek beolvasztását követően a Babeş–Bolyai Tudományegy. tanára, nyugdíjazásáig (1982). Előbb latint, majd Szabédi László utódjaként (1952) egyetemes irodalomtörténetet tanított. – Roska Márton tanítványaként, már Horthy Miklós-ösztöndíjas diákként (1941–1942) napidíjas (1941), majd kinevezett díjtalan gyakornok (1944) az *Erdélyi Nemzeti Múz.* Érem- és Régiségtárában, fizetéstelen tanársegéd (1944) az egy. Érmészeti és Régészeti Int.-ében. Történelmi, irodalom- és művelődéstörténeti dolgozatai *Az Ifjú Erdély*, a *Studia Univ. Babeş–Bolyai*, a *Nyelv- és Irodalomtudományi Közlemények*, a *Helikon*, az *Erdélyi Múzeum*, a

Művelődés folyóiratokban jelentek meg. Antik filozófusoktól adott ki szövegeket magyarul (főleg Bodor Andrással) és ógörögökből, latinból átültetett portrékat, anekdotákat stb. Cicero-műveket és Macrobiust, a salernói orvosi iskola középkori tanácsait, Somogyi Ambrus *Históriájának* egy részét fordította. *Mediterrán mitológiai kislexikona* bp.-i kalózkiadást is megért (1992). Középkisk.-i latin tankönyvek és egyetemes irodalomtörténeti egy.-i jegyzet, klasszikus mértékű versek szerzője. – Diákként a M. Numizmatikai Társulat és az Orsz. M. Régészeti és Művészettörténeti Társulat tagja (1943); az Erdélyi Múz.-Egyesület (újra)alapító (1990), majd t. tagja (2000). Írói álneve: Kiss György.

F. m.: *Mediterrán mítoszok és mondák* (Bukarest, 1973); *Európai mítoszok és mondák* (Bukarest, 1977); *Benkő József levelezése*. Előszó, összegyűjt., jegyzetek. Tarnai Andorral (Bp., 1988); *Kolozsvári deportáltak az Uralban* (Kolozsvár, 1994); *Erdélyi Magyar Szótörténeti Tár.* VII–XIII. Társzerk. (Kolozsvár, 1995–2009); *Benkő József: Transsylvania specialis*. I–II. Ford., bev. tanulmány, jegyzetek (Bukarest–Kolozsvár, 1999); Somogyi Ambrus: *História Magyar- és Erdélyország dolgairól az 1490-es évtől 1606-ig*. Ford. (a 2. kötet 18. fejezetétől a 4. könyv végéig; Máriabesnyő, 2013); *Benkő József: Erdély*. Ford., bev. tanulmány, jegyzetek. Társzerzőkkel (Sepsiszentgyörgy–Barót, 2014 [2016]).

Irod.: ÜMIL 3.: 1867. p.; RÜL 17.: 46. p.; RMIL V/1.: 281–282. p.; Erdélyi Magyar Ki Kicsoda (Nagyvárad, 2000, 594. p.); Antal Árpád laudációja: Sz. Gy. tiszteleti taggá választása (Erdélyi Múzeum, 2000. 3–4, 355–356. p.); M. Lezsák Gabriella: Régészeti iskola a kincses városban (1940–1944). László Gyula kolozsvári évei (Bp., 2021, 83–86. p.).

Fotó: a család tulajdona

Boér Hunor, Lezsák Gabriella

Szabó István (1942. jún. 8. Fehérgyarmat – 2012. márc. 14. Szolnok): történész, muzeológus. – Bátyja Szabó László (1939–2012) etnográfus, öccse Szabó

Szabó Sándor Géza (1945–1980) irodalomtörténész, felesége Egri Mária (1940–) művészettörténész. – Középkisk.-i és egy.-i tanulmányait Debrecenben végezte, ahol m.–orosz szakon (1966), majd az ELTE-n történelem szakon szerzett diplomát (1971). Egy.-i dok-